

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

© Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., 2015

Угоду про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом (ЄС), яка є одним із найбільш масштабних та всеохоплюючих міжнародних нормативно-правових документів, що визначає взаємовідносини між Україною та ЄС на засадах політичної асоціації та економічної інтеграції, було підписано у частині політичних положень 21.03.2014 р., а в частині торговельно-економічних і галузевих положень – 27.06.2014 р., а синхронне ратифікування Верховною Радою України та Європейським парламентом цієї Угоди відбулось 16.09.2014 р. З 01.11.2014 р. розпочалось тимчасове застосування Угоди за окремими розділами, а повністю вона набере чинність після її ратифікації усіма країнами ЄС (крім Розділу IV «Торгівля та пов'язані з торгівлею питання», тимчасове застосування якого повинно розпочатись із 01.01.2016 р.). Угода про Асоціацію передбачає створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та ЄС, яка створюватиметься поступово (впродовж 10 років) та передбачатиме істотну лібералізацію торгівлі на засадах ліквідації тарифів та квот, запровадження єдиних правил визначення походження товарів, уніфікування технічних регламентів, процедур, санітарних та фітосанітарних вимог відповідно до європейських, спрощення митних процедур тощо. Водночас, ЄС ще у 2014 р. розпочав застосування відносно України одностороннього режиму автономних торговельних преференцій, який передбачає скасування ввізних мит на 94,7% від усього обсягу промислових товарів (групи товарів 25-97 згідно з УКТ ЗЕД) та на 83,4% від усіх товарних позицій сільськогосподарських товарів та продуктів харчування (товарні групи 1-24 згідно з УКТЗЕД), у тому числі на 15,9% сільськогосподарської продукції встановлюються нульові тарифні квоти [1].

Угода про Асоціацію між Україною та ЄС створює нові можливості для розвитку вітчизняних підприємств у контексті активізування зовнішньоекономічної співпраці із європейськими контрагентами, виходу на європейський ринок. Найбільш перспективним ринок ЄС на сьогодні є для виробників сільськогосподарської продукції, що підтверджується інтенсивним вичерпуванням встановлених квот у 2014-2015 рр. на експорт пшениці, кукурудзи, меду, виноградного та яблучного соків, крупи і муки. Водночас, за такими товарними позиціями, як свинина та телятина, крохмал, цукор, гриби, молочна продукція, квоти були практично не використані, що пов'язано насамперед із невідповідністю вказаної продукції європейським вимогам та стандартам. Також перспективним ринок ЄС є для підприємств легкої промисловості (які в Україні масово працюють у митному режимі переробки, тобто на давальницькій сировині із країн ЄС), хімічної промисловості, підприємств сфери ІТ-технологій (надзвичайно динамічно розвиваються завдяки потужному інтелектуальному потенціалу), туристичних, логістичних, будівельних підприємств. Ключовим завданням, що постає перед переважною частиною українських товаровиробників в умовах Євроасоції, є забезпечення власної діяльності відповідно до європейських технічних регламентів, стандартів та вимог, а це вимагає значних інвестиційних ресурсів для технологічного оновлення виробництва, впровадження сучасних стандартів якості та відповідності, здійснення реорганізаційних та реструктуризаційних процесів. Найбільш дороготарісними такі перетворення, за прогнозами експертів, будуть для підприємств машинобудівної сфери, які задля виживання змушені переорієнтовуватись з ринків країн СНД на ринки Європи.

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: [Електронний ресурс]. – Джерело доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.